

32003L0041

L 235/10

JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE

23.9.2003

DIRECTIVA 2003/41/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
din 3 iunie 2003
privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene și, în special, articolul 47 alineatul (2), articolul 55 și articolul 95 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) O veritabilă piață internă a serviciilor financiare este esențială pentru creșterea economică și crearea de locuri de muncă în Comunitate.
- (2) S-au înregistrat deja realizări importante în crearea acestei piețe interne, ceea ce permite instituțiilor financiare să funcționeze în alte state membre și asigură un nivel ridicat de protecție a consumatorilor de servicii financiare.
- (3) Comunicarea Comisiei denumită „Planul de acțiune pentru punerea în aplicare a cadrului de acțiune pentru servicii financiare” identifică o serie de măsuri necesare pentru a realiza piața internă a serviciilor financiare, iar Consiliul European, întrunit la Lisabona la 23 și 24 martie 2000, a cerut punerea în aplicare a acestui plan de acțiune până în 2005.
- (4) Planul de acțiune pentru servicii financiare subliniază ca prioritate urgentă necesitatea elaborării unei directive privind supravegherea prudențială a instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale, deoarece aceste instituții financiare majore, care joacă un rol esențial în asigurarea integrării, eficienței și lichidității piețelor financiare, nu sunt reglementate de nici un cadru legislativ comunitar coerent care să le permită să beneficieze pe deplin de avantajele pieței interne.
- (5) În măsura în care sistemele de securitate socială sunt supuse unei presiuni crescânde, în viitor se va pune un accent tot mai mare pe pensiile ocupaționale ca sistem complementar; acest sistem trebuie așadar dezvoltat, fără însă a se pune sub semnul întrebării importanța sistemelor de pensii din sistemul asigurărilor sociale în ceea ce privește o protecție socială sigură, durabilă și eficientă, care să garanteze un standard de viață decent la bătrânețe și care, prin urmare, trebuie să se afle în centrul obiectivului de consolidare a modelului social european.
- (6) Prezenta directivă constituie așadar un prim pas către instituirea unei piețe interne a sistemelor de pensii ocupaționale, organizată la scară europeană; prin stabilirea regulii prudenței ca principiu de bază pentru investirea capitalului și oferirea posibilității instituțiilor de a funcționa transfrontalier se încurajează redirecționarea economiilor către sectorul furnizării de pensii ocupaționale, prin aceasta contribuindu-se la progresul economic și social.
- (7) Regulile prudențiale enunțate în prezenta directivă au rolul atât de a garanta un nivel înalt de securitate pentru viitorii pensionari prin impunerea unor reguli riguroase de supraveghere, cât și de a facilita gestionarea eficientă a sistemelor de pensii ocupaționale.
- (8) Instituțiile care sunt complet separate de orice întreprindere afiliată la un sistem de pensii și care funcționează pe baza principiului de finanțare prin capitalizare cu singurul scop de a furniza pensii trebuie să aibă libertatea de a presta servicii și libertatea de a investi, singura condiție fiind respectarea cerințelor prudențiale coordonate, indiferent dacă aceste instituții sunt considerate sau nu entități juridice.
- (9) În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre ar trebui să păstreze responsabilitatea integrală pentru organizarea sistemelor lor de pensii, precum și puterea de decizie asupra rolului fiecăruia dintre cei trei piloni ai sistemului de pensii din fiecare stat membru; în contextul celui de-al doilea pilon, trebuie, de asemenea, să păstreze responsabilitatea integrală pentru rolul și funcțiile diferitelor instituții pentru furnizarea de pensii ocupaționale, cum ar fi fondurile de pensii sectoriale, casele de pensii ale întreprinderilor, precum și societățile de asigurare de viață; prin prezenta directivă nu se intenționează repunerea în discuție a acestei prerogative.
- (10) Reglementările naționale privind participarea lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă la sistemele de pensii ocupaționale diferă; în unele state membre, instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale pot funcționa pe bază de acorduri cu un sector sau asociații profesionale ale căror membri exercită o activitate independentă sau direct cu persoane care exercită o activitate independentă sau cu salariați; în unele state membre, o persoană care exercită o activitate independentă poate, de asemenea, să devină membru al unei instituții, în condițiile în care acea persoană acționează ca angajator sau oferă serviciile sale profesionale unei întreprinderi; în unele state membre, persoanele care exercită o activitate independentă nu pot să se afilieze unei instituții pentru furnizarea de pensii ocupaționale, dacă nu îndeplinesc anumite condiții, inclusiv acelea impuse de legislația socială și de dreptul muncii.

⁽¹⁾ JO C 96 E, 27.3.2001, p. 136.

⁽²⁾ JO C 155, 29.5.2001, p. 26.

⁽³⁾ Avizul Parlamentului European din 4 iulie 2001 (JO C 65 E, 14.3.2002, p. 135), Poziția comună a Consiliului din 5 noiembrie 2002 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și decizia Parlamentului European din 12 martie 2003 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și decizia Consiliului din 13 mai 2003.

- (11) Instituțiile care gestionează sistemele de securitate socială și care sunt deja coordonate la nivel comunitar trebuie excluse din domeniul de aplicare a prezentei directive; cu toate acestea, este necesar să se ia în considerare specificitatea instituțiilor care, într-un stat membru, gestionează atât sisteme de securitate socială, cât și sisteme de pensii ocupaționale.
- (12) Instituțiile financiare care beneficiază deja de un cadru legislativ comunitar ar trebui, în general, să fie excluse din domeniul de aplicare a prezentei directive; cu toate acestea, în măsura în care aceste instituții pot ca, în anumite cazuri, să ofere și servicii de pensii ocupaționale, este important să se asigure că prezenta directivă nu determină denaturări ale concurenței; asemenea denaturări pot fi evitate prin aplicarea cerințelor prudențiale din prezenta directivă serviciului de pensii ocupaționale al societăților de asigurare de viață; Comisia trebuie, de asemenea, să monitorizeze cu atenție situația pe piața pensiilor ocupaționale și să evalueze posibilitatea de a extinde aplicarea facultativă a prezentei directive la alte instituții financiare reglementate.
- (13) Atunci când se intenționează asigurarea securității financiare după pensionare, prestațiile oferite de instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale trebuie să asigure în general plata unei rente viagere; plata unei rente temporare sau a unei sume forfetare trebuie, de asemenea, să fie posibile.
- (14) Este important să se asigure faptul că persoanele în vârstă și persoanele cu handicap nu sunt expuse riscului sărăciei și pot beneficia de un standard de viață decent; prevederea corespunzătoare a riscurilor biometrice în cadrul sistemelor de pensii ocupaționale este un aspect important al luptei împotriva sărăciei și insecurității persoanelor în vârstă; atunci când introduc un sistem de pensii, angajatorii și lucrătorii sau reprezentanții acestora trebuie să ia în considerare posibilitatea de a include, în acest sistem de pensii, dispoziții pentru acoperirea riscului de longevitate și a riscului de invaliditate profesională, precum și dispoziții pentru plata unei pensii de urmaș.
- (15) Oferind statelor membre posibilitatea de a exclude din domeniul de aplicare a legislației naționale de aplicare instituțiile care gestionează sisteme care împreună au în total mai puțin de o sută de membri, se poate facilita supravegherea în unele state membre, fără a afecta buna funcționare a pieței interne în acest domeniu; cu toate acestea, aceasta nu ar trebui să pericliteze dreptul instituțiilor de acest tip de a desemna, pentru gestionarea portofoliului lor de investiții și pentru conservarea activelor lor, gestionari și depozitari autorizați corespunzător, stabiliți în alt stat membru.
- (16) Instituții cum ar fi „Unterstützungskassen” din Germania, ale căror membri nu au dreptul legal la prestații de o anumită valoare și unde interesele lor sunt protejate printr-o asigurare legală obligatorie în caz de insolvabilitate, trebuie să fie excluse din domeniul de aplicare a prezentei directive.
- (17) Pentru a proteja membrii și beneficiarii, instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale trebuie să își limiteze activitățile la acele activități la care se face referire în prezenta directivă, precum și la cele care decurg din acestea.
- (18) În cazul falimentului unei întreprinderi afiliate la un sistem de pensii, un membru este supus riscului de a-și pierde atât locul de muncă, cât și drepturile de pensie dobândite; acest lucru determină necesitatea asigurării unei separații clare între acea întreprindere și instituție și instituirea unor norme prudențiale minime pentru a proteja membrii.
- (19) Instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale funcționează și sunt supravegheate în modalități care diferă considerabil de la un stat membru la altul; în unele state membre, supravegherea poate fi exercitată nu numai asupra instituției însăși, dar și asupra entităților sau societăților autorizate să gestioneze aceste instituții; statele membre ar trebui să aibă posibilitatea să ia în calcul această particularitate atâta timp cât se întrunesc efectiv cerințele prevăzute în prezenta directivă; statele membre trebuie, de asemenea, să fie în măsură să permită societăților de asigurări și altor entități financiare să gestioneze instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale.
- (20) Instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale furnizează servicii financiare; având în vedere că acestea își asumă o mare responsabilitate în ceea ce privește plata pensiilor ocupaționale, acestea trebuie să îndeplinească anumite norme minime prudențiale privind activitățile lor și condițiile de funcționare.
- (21) Existența unui număr mare de instituții în anumite state membre impune necesitatea găsirii unei soluții pragmatice în ceea ce privește autorizarea lor prealabilă; cu toate acestea, dacă o instituție dorește să gestioneze un sistem în alt stat membru, trebuie solicitată o autorizare prealabilă din partea autorității competente din statul membru de origine.
- (22) Fiecare stat membru trebuie să oblige fiecare instituție stabilită pe teritoriul său să întocmească conturi anuale și rapoarte anuale care să ia în calcul fiecare sistem de pensii gestionat de instituție și, dacă este cazul, conturi anuale și rapoarte anuale pentru fiecare sistem de pensii; conturile anuale și rapoartele anuale care prezintă o imagine corectă și fidelă, aprobată corespunzător de o persoană autorizată, a activelor și a angajamentelor, precum și a situației financiare a instituției, luând în considerare fiecare sistem de pensii gestionat de o instituție, sunt o sursă esențială de informații pentru membrii și beneficiarii unui sistem și pentru autoritățile competente; ele permit în special autorităților competente să controleze soliditatea financiară a unei instituții și să evalueze dacă aceasta este în măsură să își îndeplinească toate obligațiile contractuale.

- (23) Informarea corespunzătoare a membrilor și beneficiarilor unui sistem de pensii joacă un rol esențial; acest lucru are o relevanță deosebită pentru solicitările de informații privind soliditatea financiară a instituțiilor, regulile contractuale, prestațiile și finanțarea efectivă a drepturilor de pensie acumulate, precum și politica de investiții și gestionarea riscurilor și costurilor.
- (24) Politica de investiții a unei instituții reprezintă un factor decisiv atât pentru securitatea, cât și pentru nivelul de accesibilitate al pensiilor ocupaționale; de aceea, instituțiile trebuie să enunțe principii pe baza cărora să își fondeze politica de investiții și, cel puțin la fiecare trei ani, să reexamineze aceste principii; enunțarea principiilor trebuie pusă la dispoziția autorităților competente și, de asemenea, comunicată la cerere membrilor și beneficiarilor fiecărui sistem de pensii.
- (25) Pentru a se achita de obligațiile lor statutare, autoritățile competente trebuie să beneficieze de drepturi adecvate la informare și competențe de intervenție corespunzătoare în privința instituțiilor și persoanelor care le gestionează în mod efectiv; în cazul în care o instituție pentru furnizarea de pensii ocupaționale a transferat altor întreprinderi (externalizare) anumite funcții importante, cum ar fi gestionarea investițiilor, tehnologia informației sau contabilitatea, aceste drepturi la informare și aceste competențe de intervenție trebuie să fie extinse la funcțiile menționate, pentru a verifica dacă respectivele activități se derulează în conformitate cu regulile de supraveghere.
- (26) Un calcul prudent al provizioanelor tehnice reprezintă o condiție esențială pentru a se garanta onorarea obligațiilor de plată a pensiilor; este așadar necesar ca provizioanele tehnice să fie calculate pe baza metodelor actuariale recunoscute și certificate de către persoane autorizate; ratele maxime ale dobânzii trebuie alese prudent, în conformitate cu normele naționale relevante; volumul minim de provizioane tehnice trebuie să fie suficient pentru ca prestațiile care se plătesc deja beneficiarilor să poată fi plătite în continuare și să reflecte în același timp angajamentele care rezultă din drepturile de pensie acumulate ale membrilor.
- (27) Riscurile asumate de instituții variază semnificativ de la un stat membru la altul; statele membre de origine trebuie așadar să aibă posibilitatea de a reglementa calculul provizioanelor tehnice suplimentar și mai detaliat decât se prevede în prezenta directivă.
- (28) Deținerea de active suficiente și corespunzătoare pentru a acoperi provizioanele tehnice protejează interesele membrilor și beneficiarilor sistemului de pensii în cazul în care întreprinderea afiliată la sistem devine insolubilă; în cazul activităților transfrontaliere, în special, recunoașterea reciprocă a principiilor de supraveghere aplicate în statele membre necesită ca provizioanele tehnice să fie în orice moment finanțate integral.
- (29) Dacă instituția nu operează transfrontalier, statele membre trebuie să poată permite acoperirea parțială, numai cu condiția elaborării unui plan adecvat de refacere a acoperirii integrale, fără a se aduce atingere cerințelor Directivei 80/987/CEE a Consiliului din 20 octombrie 1980 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la protecția salariaților în cazul insolvenței angajatorului ⁽¹⁾.
- (30) În multe cazuri poate fi întreprinderea afiliată la sistemul de pensii și nu instituția însăși cea care fie își asumă riscurile biometrice, fie garantează anumite prestații sau randamentul investițiilor; cu toate acestea, în unele cazuri, instituția este cea care oferă o asemenea acoperire sau garanții, iar obligațiile întreprinderilor afiliate se limitează la plata cotizațiilor necesare; în aceste cazuri, produsele oferite sunt similare cu cele ale societăților de asigurare de viață, iar instituțiile în cauză ar trebui să dețină cel puțin aceleași fonduri suplimentare proprii ca și societățile de asigurare de viață.
- (31) Instituțiile sunt investitori pe termeni foarte lungi; răscumpărarea activelor acestor instituții nu poate fi, în general, făcută pentru alt scop decât acela de a furniza drepturile de pensie; mai mult, pentru a proteja în mod adecvat drepturile membrilor și beneficiarilor, instituțiile trebuie să fie în măsură să opteze pentru o alocare a activelor care să corespundă naturii și duratei exacte a angajamentelor lor; aceste aspecte necesită o supraveghere eficientă și o abordare a reglementărilor de investiție care să permită instituțiilor suficientă flexibilitate pentru a decide asupra celei mai sigure și eficiente politici de investiții și care să le oblige să acționeze prudent; de aceea, respectarea principiului prudenței necesită o politică de investiții adaptată structurii de afiliere a fiecărei instituții pentru furnizarea de pensii ocupaționale.
- (32) Practicile și metodele de supraveghere variază de la un stat membru la altul; de aceea, statelor membre ar trebui să li se acorde o anumită libertate privind normele precise referitoare la investiții pe care doresc să le impună instituțiilor aflate pe teritoriul lor; cu toate acestea, aceste norme nu trebuie să restricționeze libera circulație a capitalului fără ca acest lucru să fie justificat de motive prudențiale.
- (33) Ca investitori pe termen foarte lung expuși unui risc de lichiditate scăzut, instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale sunt bine plasate pentru a investi în active nelichide cum ar fi acțiunile, dar și pe piețele de capital de risc, în limitele prudenței; acestea pot, de asemenea, să beneficieze de avantajele diversificării internaționale; investițiile în acțiuni, pe piețele de capital de risc și în valute, altele decât cele în care sunt angajamentele, nu trebuie restricționate, cu excepția motivelor prudențiale.

(1) JO L 283, 28.10.1980, p. 23. Directivă modificată ultima dată de Directiva 2002/74/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 270, 8.10.2002, p. 10).

- (34) Cu toate acestea, dacă instituția funcționează transfrontalier, i se poate solicita de către autoritățile competente din statul membru gazdă să limiteze investițiile în acțiuni și active similare care nu sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, în acțiuni și alte instrumente emise de aceeași întreprindere sau în active denumite în valute necongruente, cu condiția ca reglementări similare să se aplice instituțiilor stabilite în statul membru gazdă.
- (35) Restricțiile privind libera alegere de către instituții a gestionarilor de active și a depozitarilor autorizați limitează concurența pe piața internă și de aceea ar trebui eliminate.
- (36) Fără a se aduce atingere dispozițiilor din dreptul social și din dreptul muncii la nivel național privind organizarea sistemelor de pensii, inclusiv afilierea obligatorie și dispozițiile rezultând din contractele colective de muncă, instituțiile ar trebui să aibă posibilitatea de a-și furniza serviciile în alte state membre; ar trebui să li se permită să accepte afilierea la sistem din partea unor întreprinderi cu sediul în alte state membre și să gestioneze sisteme de pensii cu membri din mai multe state membre; aceasta, în cele din urmă, ar putea duce la economii semnificative de scară pentru aceste instituții, ar îmbunătăți competitivitatea sectorului la scară comunitară și ar facilita mobilitatea forței de muncă; toate acestea necesită recunoașterea reciprocă a normelor prudențiale; cu excepția cazului în care se prevede altfel, aplicarea corectă a acestor norme prudențiale trebuie supravegheată de către autoritățile competente din statele membre de origine.
- (37) Exercițarea dreptului unei instituții dintr-un stat membru de a gestiona un sistem de pensii ocupaționale contractat în alt stat membru ar trebui să respecte în totalitate dispozițiile în vigoare ale legislației sociale și a muncii din statul membru gazdă în ceea ce privește aspectele relevante pentru pensiile ocupaționale, ca de exemplu definirea și plata pensiilor și condițiile pentru transferabilitatea drepturilor de pensie.
- (38) Dacă un sistem este supus unui regim de restricționare a activelor și angajamentelor, dispozițiile prezentei directive se aplică individual sistemului respectiv.
- (39) Din motive de supraveghere, este important să se prevadă cooperarea între autoritățile competente din statele membre și între acele autorități și Comisie pentru alte scopuri; pentru a-și îndeplini atribuțiile și a contribui la punerea în aplicare în mod uniform și la termen a prezentei directive, autoritățile competente ar trebui să procedeze la schimburile de informații necesare pentru aplicarea directivei; Comisia și-a exprimat intenția de a institui un comitet al autorităților de supraveghere pentru a încuraja cooperarea, coordonarea și schimburile de opinii între autoritățile naționale competente și pentru a promova punerea în aplicare a prezentei directive în mod uniform.

- (40) Deoarece obiectivul acțiunii propuse, acela de a crea un cadru legal comunitar care să reglementeze instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale, nu poate fi realizat pe deplin de către statele membre și, date fiind dimensiunea și efectele acțiunii, poate fi mai bine realizat de către Comunitate, Comunitatea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din tratat; în conformitate cu principiul proporționalității prevăzut în respectivul articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru a atinge acel obiectiv,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiectul

Prezenta directivă stabilește reguli privind inițierea și exercitarea activităților instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale.

Articolul 2

Domeniul de aplicare

(1) Prezenta directivă se aplică instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale. În cazul în care, în conformitate cu dreptul național, instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale nu au personalitate juridică, statele membre aplică prezenta directivă fie acelor instituții, fie, sub rezerva alineatului (2), acelor entități autorizate responsabile cu gestionarea acestora și care acționează în numele lor.

(2) Prezenta directivă nu se aplică:

- (a) instituțiilor care gestionează sisteme de asigurări sociale reglementate de Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 ⁽¹⁾ și Regulamentul (CEE) nr. 574/72 ⁽²⁾;

(1) Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială salariaților și familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității (JO L 149, 5.7.1971, p. 2), modificat ultima dată de Regulamentul (CE) nr. 1386/2001 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 187, 10.7.2001, p. 1).

(2) Regulamentul (CEE) nr. 574/72 al Consiliului din 21 martie 1972 de stabilire a modalităților de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 1408/71 privind aplicarea regimurilor de securitate socială salariaților și familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității (JO L 74, 27.3.1972, p. 1), modificat ultima dată de Regulamentul (CE) nr. 410/2002 al Comisiei (JO L 62, 5.3.2002, p. 17).

- (b) instituțiilor prevăzute de Directiva 73/239/CEE ⁽¹⁾, Directiva 85/611/CEE ⁽²⁾, Directiva 93/22/CEE ⁽³⁾, Directiva 2000/12/CE ⁽⁴⁾ și Directiva 2002/83/CE ⁽⁵⁾;
- (c) instituțiilor care funcționează după sistemul repartitiei;
- (d) instituțiilor în cadrul cărora salariații din întreprinderile afiliate nu au dreptul legal la prestații și în care întreprinderea afiliată poate răscumpăra activele în orice moment, fără a își îndeplini neapărat obligațiile de plată a pensiilor;
- (e) întreprinderilor care constituie provizioane la bilanț în vederea asigurării plății pensiilor pentru salariații proprii.

Articolul 3

Aplicarea la instituțiile care gestionează sisteme de securitate socială

Instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale și care gestionează și sisteme de pensie obligatorii pentru angajați, care sunt considerate a fi sisteme de securitate socială reglementate de Regulamentele (CEE) nr. 1408/71 și (CEE) nr. 574/72 fac obiectul prezentei directive în ceea ce privește activitățile lor neobligatorii din domeniul pensiilor ocupaționale. În acest caz, angajamentele și activele corespunzătoare sunt restricționate și nu pot fi transferate către sistemele obligatorii de pensie considerate sisteme de securitate socială sau viceversa.

Articolul 4

Aplicare opțională la instituțiile prevăzute în Directiva 2002/83/CE

Statele membre de origine pot opta să aplice dispozițiile articolelor 9-16 și 18-20 din prezenta directivă activităților de furnizare de pensii ocupaționale efectuate de întreprinderile de asigurări prevăzute în Directiva 2002/83/CE. În acest caz, toate activele și angajamentele corespunzătoare sus-numitelor activități sunt restricționate, gestionate și organizate separat de alte activități ale întreprinderilor de asigurări, fără posibilitatea de transfer.

- (1) Prima Directivă 73/239/CEE a Consiliului din 24 iulie 1973 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind inițierea și exercitarea activității de asigurare directă, alta decât asigurarea de viață (JO L 228, 16.8.1973, p. 3), modificată ultima dată de Directiva 2002/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 77, 20.3.2002, p. 17).
- (2) Directiva 85/611/CEE a Consiliului din 20 decembrie 1985 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind societățile de investiții colective în valori mobiliare transferabile (JO L 375, 31.12.1985, p. 3), modificată ultima dată de Directiva 2001/108/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 41, 13.2.2002, p. 35).
- (3) Directiva 93/22/CEE a Consiliului din 10 mai 1993 privind serviciile de investiții în domeniul titlurilor de valoare (JO L 141/11.6.1993, p. 27), modificată ultima dată de Directiva 2000/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 290, 17.11.2000, p. 27).
- (4) Directiva 2000/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 martie 2000 privind serviciile de investiții în domeniul valorilor mobiliare (JO L 126, 26.5.2000, p. 1), modificată ultima dată de Directiva 2000/28/CE (JO L 275, 27.10.2000, p. 37).
- (5) Directiva 2002/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 noiembrie 2002 privind asigurarea directă de viață (JO L 345, 19.12.2002, p. 1).

În acest caz, și numai în ceea ce privește activitățile lor de furnizare de pensii ocupaționale, întreprinderile de asigurări nu intră sub incidența articolelor 20-26, 31 și 36 din Directiva 2002/83/CE.

Statul membru de origine se asigură că, fie autoritățile competente, fie autoritățile responsabile cu supravegherea întreprinderilor de asigurări care fac obiectul Directivei 2002/83/CE, ca parte a activității lor de supraveghere, verifică stricta delimitare a activităților de furnizare de pensii ocupaționale.

Articolul 5

Instituții mici de pensii și regimuri statutare

Cu excepția articolului 19, statele membre pot opta să nu aplice prezenta directivă, în totalitate sau în parte, oricărei instituții aflate pe teritoriile lor care gestionează sisteme de pensii cu mai puțin de 100 de membri în total. Sub rezerva articolului 2 alineatul (2), unor asemenea instituții ar trebui să li se dea însă dreptul de a aplica prezenta directivă, dacă doresc acest lucru. Articolul 20 poate fi aplicat numai dacă se aplică toate celelalte dispoziții ale prezentei directive.

Statele membre pot opta să nu aplice articolele 9-17 instituțiilor în cazul cărora furnizarea de pensii ocupaționale are un caracter statutar, conform legislației, și este garantată de o autoritate publică. Articolul 20 poate fi aplicat numai dacă se aplică toate celelalte dispoziții ale prezentei directive.

Articolul 6

Definiții

În sensul prezentei directive:

- (a) „instituție pentru furnizarea de pensii ocupaționale”, sau „instituție”, înseamnă o instituție, indiferent de forma sa juridică, care funcționează pe baza principiului de finanțare prin capitalizare, înființată separat de orice întreprindere sau grupare afiliată, cu scopul de a furniza pensii în contextul unei activități ocupaționale pe baza unui acord sau contract încheiat:
- individual sau colectiv între unul sau mai mulți angajatori și unul sau mai mulți angajați sau reprezentanții acestora sau
 - cu persoane care exercită o activitate independentă, în conformitate cu legislația statelor membre gazdă și de origine,
- și care derulează activități care decurg direct din acestea;
- (b) „sistem de pensii” înseamnă un contract, un acord, un act fiduciar sau reguli care prevăd ce drepturi de pensii se acordă și în ce condiții;
- (c) „întreprindere afiliată” înseamnă orice întreprindere sau alt organism, indiferent dacă include sau constă dintr-una sau mai multe persoane juridice sau fizice, care acționează ca angajator sau exercită o activitate independentă sau oricare combinații dintre acestea și care varsă contribuții la o instituție pentru furnizarea de pensii ocupaționale;

- (d) „pensii” înseamnă prestațiile plătite la pensionare sau în perspectiva pensionării, sau, atunci când sunt complementare acestor indemnizații și oferite cu titlu accesoriu sub forma plăților pentru deces, invaliditate sau încetarea activității, sub formă de ajutoare bănești sau servicii în caz de boală, sărăcie sau deces. Pentru a facilita securitatea financiară după pensionare, aceste prestații iau, de obicei, forma unei rente viagere. Cu toate acestea, ele pot fi și sub forma unei rente temporare sau a unei sume forfetare;
- (e) „membru” înseamnă o persoană ale cărei activități ocupaționale îi dau sau îi vor da dreptul la pensie în conformitate cu dispozițiile unui sistem de pensii;
- (f) „beneficiar” înseamnă o persoană care primește pensie;
- (g) „autorități competente” înseamnă autoritățile naționale desemnate să îndeplinească atribuțiile prevăzute în prezenta directivă;
- (h) „riscuri biometrice” înseamnă riscuri legate de deces, invaliditate și longevitate;
- (i) „stat membru de origine” înseamnă statul membru în care instituția își are sediul social și principala structură administrativă sau, dacă nu are un sediu social, locul unde se află principala sa structură administrativă;
- (j) „stat membru gazdă” înseamnă statul membru a cărui legislație socială și de muncă relevantă în domeniul sistemelor de pensii ocupaționale este aplicabilă relației între întreprinderea afiliată și membri.

Articolul 7

Activitățile unei instituții

Fiecare stat membru solicită instituțiilor aflate pe teritoriul său să își limiteze activitățile la operații legate de pensii și activități conexe.

Dacă, în conformitate cu articolul 4, o societate de asigurări își gestionează activitățile de furnizare de pensii ocupaționale prin restricționarea activelor și angajamentelor sale, activele și angajamentele restricționate sunt limitate la operațiunile legate de pensii și activități conexe.

Articolul 8

Separarea juridică între întreprinderile afiliate și instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale

Fiecare stat membru asigură o separație juridică între o întreprindere afiliată și o instituție pentru furnizarea de pensii ocupaționale cu scopul de a proteja activele instituției în interesul membrilor și beneficiarilor în caz de faliment al întreprinderii afiliate.

Articolul 9

Condiții de funcționare

- (1) Fiecare stat membru veghează ca, în cazul fiecărei instituții aflate pe teritoriul său:
- (a) instituția să fie înregistrată într-un registru național de către autoritatea competentă de supraveghere sau autorizată; în cazul activităților transfrontaliere prevăzute la articolul 20, registrul indică de asemenea statele membre în care funcționează instituția;
- (b) instituția să fie condusă efectiv de persoane cu o reputație bună care să aibă calificările profesionale și experiența corespunzătoare sau să angajeze consilieri cu calificările profesionale și experiența corespunzătoare;
- (c) să fie puse în aplicare reglementări stabilite în mod corespunzător privind funcționarea oricărui sistem de pensii gestionat de către instituție, iar membrii să fie informați despre aceste reglementări în mod adecvat;
- (d) toate prevederile tehnice să fie calculate și certificate de către un actuar sau, dacă nu de către un actuar, de alt specialist în acest domeniu, inclusiv un auditor, în conformitate cu legislația națională, pe baza metodelor actuariale recunoscute de autoritățile competente din statul membru de origine;
- (e) dacă întreprinderea afiliată garantează plata pensiilor, ea trebuie să se angajeze la o finanțare constantă;
- (f) membrii să fie îndeajuns de informați asupra condițiilor sistemului de pensii, mai ales în ceea ce privește:
- (i) drepturile și obligațiile părților implicate în sistemul de pensii;
- (ii) riscurile financiare, tehnice și de altă natură implicate de sistemul de pensii;
- (iii) natura și distribuția acestor riscuri.
- (2) În conformitate cu principiul subsidiarității și luând în considerare scara pensiilor oferite de regimurile de securitate socială, statele membre pot prevedea să le fie oferite membrilor ca opțiuni acoperirea riscurilor de longevitate și invaliditate, indemnizații pentru urmașii aflați în întreținere și o garanție de rambursare a contribuțiilor, cu titlul de indemnizații suplimentare, dacă angajatorii și angajații sau reprezentanții acestora convin astfel.
- (3) Un stat membru poate să impună și alte cerințe privind condițiile de funcționare a unei instituții aflate pe teritoriul său în vederea asigurării protecției adecvate a intereselor membrilor și beneficiarilor.
- (4) Un stat membru poate să permită sau să solicite instituțiilor aflate pe teritoriul său să încredințeze gestionarea acestor instituții, parțial sau în totalitate, altor entități care să funcționeze în numele acestor instituții.

(5) În cazul activității transfrontaliere prevăzute la articolul 20, autoritățile competente ale statului membru de origine autorizează în prealabil condițiile de funcționare a instituției.

Articolul 10

Conturi anuale și rapoarte anuale

Fiecare stat membru solicită ca fiecare instituție aflată pe teritoriul său să întocmească conturi anuale și rapoarte anuale luând în considerare fiecare sistem de pensii gestionat de instituție și, dacă este cazul, conturi anuale și rapoarte anuale pentru fiecare sistem de pensii. Conturile anuale și rapoartele anuale oferă o imagine reală și corectă a activelor și angajamentelor, precum și a situației financiare a instituției. Conturile anuale și informațiile din rapoarte trebuie să fie coerente, complete, clar prezentate și aprobate corespunzător de persoane autorizate, în conformitate cu legislația națională.

Articolul 11

Informații care trebuie oferite membrilor și beneficiarilor

(1) În funcție de natura sistemului de pensii stabilit, fiecare stat membru se asigură că orice instituție aflată pe teritoriul său furnizează cel puțin informațiile prevăzute în prezentul articol.

(2) Membrii și beneficiarii sau, unde este cazul, reprezentanții acestora primesc:

- (a) la cerere, conturile anuale și rapoartele anuale prevăzute la articolul 10 și, dacă o instituție este responsabilă pentru mai mult decât un singur sistem, cele privind sistemul lor de pensii;
- (b) într-un interval rezonabil de timp orice informație relevantă privind schimbarea regulilor sistemului de pensii.

(3) Declarația privind principiile politicii de investiții, prevăzută la articolul 12, se pune, la cerere, la dispoziția membrilor și beneficiarilor și/sau, unde este cazul, a reprezentanților acestora.

(4) Fiecare membru primește de asemenea, la cerere, informații detaliate și de substanță privind:

- (a) nivelul pe care trebuie să-l atingă pensiile, dacă este cazul;
- (b) nivelul indemnizațiilor în cazul încetării contractului de muncă;
- (c) dacă riscul investiției îi revine membrului, gama de opțiuni de investiții, dacă este cazul, și portofoliul existent de investiții, precum și informații privind expunerea la risc și costurile legate de investiții;
- (d) acordurile privind transferul drepturilor de pensie către altă instituție pentru furnizarea de pensii ocupaționale, în cazul rezilierii contractului de muncă.

Membrii primesc în fiecare an informări succinte privind situația instituției ca și despre nivelul curent de finanțare a drepturilor lor individuale acumulate.

(5) Fiecare beneficiar primește la pensionare sau în momentul în care alte indemnizații devin exigibile informații adecvate privind prestațiile datorate lui și opțiunile de plată aferente.

Articolul 12

Declarația privind principiile politicii de investiții

Fiecare stat membru se asigură că fiecare instituție stabilită pe teritoriul său întocmește și, cel puțin o dată la trei ani, revizuește o declarație scrisă privind principiile politicii de investiții. Această declarație trebuie revizuită fără întârziere după fiecare modificare semnificativă a politicii de investiții. Statele membre prevăd ca respectiva declarație să conțină, cel puțin, aspecte legate de metodele de evaluare a riscurilor investiționale, tehnicile de gestionare a riscurilor și alocarea strategică a activelor în ceea ce privește natura și durata angajamentelor de pensii.

Articolul 13

Informații care trebuie oferite autorităților competente

Fiecare stat membru se asigură că autoritățile competente dețin, în raport cu orice instituție aflată pe teritoriul lor, atribuțiile și mijloacele necesare pentru:

- (a) a solicita instituțiilor, membrilor consiliilor de administrație ale acestora și altor manageri sau directori sau persoane însărcinate cu controlul acestora să furnizeze informații privind toate aspectele activității sau să le pună la dispoziție toate documentele;
- (b) a controla relațiile între instituție și alte companii sau între instituții, când instituțiile transferă funcții acelor companii sau altor instituții (externalizare), care influențează situația financiară a instituției sau care sunt relevante pentru o supraveghere eficientă;
- (c) a obține periodic declarația privind principiile politicii de investiții, conturile anuale și rapoartele anuale, precum și toate documentele necesare supravegherii. Acestea pot include documente cum ar fi:
 - (i) rapoarte interne intermediare;
 - (ii) evaluări actuariale și previziuni detaliate;
 - (iii) studii privind activele și angajamentele;
 - (iv) dovezi ale respectării principiilor politicii de investiții;
 - (v) dovezi ale plății contribuțiilor conform planificării;
 - (vi) rapoarte ale persoanelor responsabile cu auditul conturilor anuale prevăzute la articolul 10;
- (d) a efectua inspecții la fața locului în incintele instituției și, dacă este cazul, cu privire la funcțiile externalizate, pentru a verifica dacă activitățile se derulează în conformitate cu normele de control.

Articolul 14

Competențe de intervenție și atribuții ale autorităților competente

(1) Autoritățile competente solicită fiecărei instituții stabilite pe teritoriul lor să dispună de o bună organizare administrativă și contabilă și de mecanisme adecvate de control intern.

(2) Autoritățile competente pot întreprinde orice măsuri, inclusiv, dacă este cazul, măsuri de natură administrativă sau financiară, fie privind o instituție stabilită pe teritoriul lor, fie împotriva persoanelor care conduc instituția, măsuri care sunt adecvate și necesare pentru a preveni sau remedia orice neregularități care aduc prejudicii intereselor membrilor și beneficiarilor.

Acestea pot, de asemenea, să restricționeze sau să interzică instituției să dispună liber de activele sale, în special dacă:

(a) instituția nu a stabilit provizioane tehnice suficiente privind întreaga activitate sau nu are suficiente active pentru a acoperi provizioanele tehnice;

(b) instituția nu mai este în posesia fondurilor proprii de reglementare.

(3) Pentru a proteja interesele membrilor și beneficiarilor, autoritățile competente pot transfera atribuțiile pe care le dețin persoanele care conduc o instituție stabilită pe teritoriul lor în conformitate cu legislația statului membru de origine, în parte sau în totalitate, unui reprezentant special apt să exercite aceste atribuții.

(4) Autoritățile competente pot interzice sau restricționa activitățile unei instituții stabilite pe teritoriul lor, în special dacă:

(a) instituția nu reușește să protejeze în mod adecvat interesele membrilor și beneficiarilor;

(b) instituția nu mai îndeplinește condițiile de funcționare;

(c) instituția își încalcă grav obligațiile rezultate din reglementările cărora le este supusă;

(d) în cazul activității transfrontaliere, instituția nu respectă cerințele relevante ale dreptului social și ale dreptului muncii pentru domeniul pensiilor ocupaționale din statul membru gazdă.

Orice decizie de a interzice activitățile unei instituții este motivată cu argumente precise și notificată instituției în cauză.

(5) Statele membre se asigură că deciziile luate referitor la o instituție în conformitate cu dispozițiile legale, de reglementare și administrative adoptate în conformitate cu prezenta directivă pot face obiectul unui recurs în fața completelor de judecată.

Articolul 15

Provizioane tehnice

(1) Statul membru de origine se asigură că instituțiile care gestionează sisteme de pensii ocupaționale stabilesc permanent cu privire la întregul spectru al sistemelor lor de pensii, un volum adecvat de pasive corespunzător angajamentelor financiare rezultate din portofoliul de contracte de pensii existente.

(2) Statul membru de origine se asigură că instituțiile care gestionează sisteme de pensii ocupaționale, conținând dispoziții care acoperă riscurile biometrice și garantează fie randamentul investițiilor, fie un nivel dat al indemnizațiilor, stabilesc provizioane tehnice suficiente privind întregul spectru al acestor sisteme.

(3) Calculul provizioanelor tehnice se efectuează în fiecare an. Cu toate acestea, statul membru de origine poate permite calculul la fiecare trei ani, dacă instituția prezintă membrilor și/sau autorităților competente un certificat sau un raport asupra modificărilor survenite în anii respectivi. Certificatul sau raportul reflectă modificările provizioanelor tehnice și schimbările survenite în riscurile acoperite.

(4) Calculul provizioanelor tehnice este efectuat și certificat de către un actuar sau, dacă nu de către un actuar, de către un alt specialist în acest domeniu, inclusiv de către un auditor, în conformitate cu legislația națională, pe baza metodelor actuariale recunoscute de către autoritățile competente din statul membru de origine, în conformitate cu următoarele principii:

(a) volumul minim de provizioane tehnice se calculează conform unei evaluări actuariale suficient de prudente, luând în considerare toate angajamentele contractate de instituție în materie de prestații și cotizații în cadrul sistemelor de pensii pe care le gestionează. Acesta trebuie să acopere atât plata în continuare a pensiilor și prestațiilor și, de asemenea, să reflecte angajamentele rezultate din drepturile de pensie acumulate ale membrilor. Prognozele economice și actuariale pentru evaluarea angajamentelor se aleg în mod prudent, luând în considerare, dacă este cazul, o marjă adecvată pentru variații nefavorabile;

(b) ratele maxime ale dobânzii utilizate se aleg în mod prudent și se determină în conformitate cu reglementările relevante din legislația statului membru de origine. Aceste rate prudente ale dobânzii se calculează luând în considerare:

— randamentul activelor corespunzătoare deținute de către instituție și randamentul viitor al investițiilor și/sau

— randamentele obligațiilor de stat sau de înaltă calitate;

(c) tabelele biometrice folosite pentru calculul provizioanelor tehnice se bazează pe principii prudente, ținând cont de principalele caracteristici ale grupului de membri și ale sistemelor de pensii, în special de evoluția prevăzută pentru riscurile relevante;

(d) metodele și baza de calcul pentru provizioanele tehnice rămân în general constante de la un exercițiu financiar la altul. Cu toate acestea, discontinuitățile pot fi justificate de o schimbare în legislație, în condițiile economice sau demografice pe care se bazează provizioanele.

(5) Statul membru de origine poate să reglementeze suplimentar și mai detaliat calculul provizioanelor tehnice, pentru a asigura o protecție adecvată a intereselor membrilor și beneficiarilor.

(6) În vederea armonizării în continuare a regulilor privind calculul provizioanelor tehnice care pot fi justificate – în speciale ratele dobânzii și alte prognoze care influențează nivelul provizioanelor tehnice – Comisia întocmește, la fiecare doi ani sau la cererea unui stat membru, un raport asupra situației privind dezvoltarea activităților transfrontaliere.

Comisia propune măsurile necesare pentru a preveni posibile denaturări cauzate de nivelurile diferite ale ratelor dobânzilor și pentru a proteja intereselor membrilor și beneficiarilor oricărui sistem.

Articolul 16

Finanțarea provizioanelor tehnice

(1) Statul membru de origine solicită fiecărei instituții deținerea permanentă de active suficiente și adecvate pentru a acoperi provizioanele tehnice pentru întregul spectru de sisteme de pensii gestionate.

(2) Statul membru de origine poate permite unei instituții ca, pentru o perioadă limitată de timp, să nu dețină active suficiente pentru a acoperi provizioanele tehnice. În acest caz, autoritățile competente solicită ca instituția să adopte un plan de redresare concret și realizabil pentru a se asigura că dispozițiile alineatului (1) sunt din nou respectate. Planul este supus următoarelor condiții:

(a) instituția elaborează un plan concret și realizabil pentru a restabili volumul necesar de active în vederea acoperirii integrale a provizioanelor tehnice în timp util. Planul este pus la dispoziția membrilor sau, dacă este cazul, a reprezentanților acestora și/sau este supus aprobării autorităților competente din statul membru de origine;

(b) la elaborarea planului se ține seama de situația specifică a instituției, în special structura active/angajamente, profilul riscului, planul de lichiditate, profilul de vârstă a membrilor care au dreptul să primească pensii, sisteme în faza de demarare și sisteme care trec de la o situație de nefinanțare sau finanțare parțială la o situație de finanțare integrală;

(c) în cazul încetării unui sistem de pensii în timpul perioadei prevăzute mai sus în prezentul paragraf, instituția informează autoritățile competente din statul membru de origine. Institu

ția stabilește o procedură pentru transferarea activelor și angajamentelor corespunzătoare altei instituții financiare sau unui organ similar. Această procedură este comunicată autorităților competente din statul membru de origine și o descriere generală a procedurii este pusă la dispoziția membrilor sau, dacă este cazul, reprezentanților acestora în conformitate cu principiul confidențialității.

(3) În cazul activității transfrontaliere prevăzute la articolul 20, provizioanele tehnice sunt finanțate permanent pentru întreaga gamă de sisteme de pensii gestionate. Dacă aceste condiții nu sunt îndeplinite, autoritățile competente din statul membru de origine intervin în conformitate cu articolul 14. Pentru a se conforma acestei cerințe, statul membru de origine poate solicita instituirea unui sistem de restricționare a activelor și angajamentelor.

Articolul 17

Fonduri proprii de reglementare

(1) Statul membru de origine se asigură că instituțiile care gestionează sisteme de pensii, pentru care instituția însăși, și nu întreprinderea afiliată, subscrie împotriva riscurilor biometrice sau garantează un anumit randament al investițiilor sau un anumit nivel al prestațiilor, dețin permanent active suplimentare peste nivelul prevăzut în provizioanele tehnice, ca măsură de siguranță. Volumul acestora reflectă tipul de risc și activele deținute pentru întregul spectru de sisteme de pensii gestionate. Aceste active sunt libere de orice obligații previzibile și servesc drept capital de siguranță pentru a compensa discrepanțele între cheltuielile și beneficiile preconizate și cele reale.

(2) Pentru a calcula volumul minim de active suplimentare se aplică regulile prevăzute la articolele 27 și 28 din Directiva 2002/83/CE.

(3) Alineatul (1) nu împiedică însă statele membre să solicite instituțiilor aflate pe teritoriul lor să dețină fonduri proprii de reglementare sau să stabilească reguli mai precise, dacă acestea sunt justificate din punct de vedere prudential.

Articolul 18

Reguli de plasament

(1) Statele membre solicită instituțiilor aflate pe teritoriul lor să investească în conformitate cu regula „persoanei prudente” și, în special, în conformitate cu următoarele reguli:

(a) activele se investesc în interesul membrilor și beneficiarilor. În cazul unui conflict potențial de interese, instituția sau entitatea care gestionează portofoliul acesteia adoptă măsuri ca investiția să se facă numai în interesul membrilor și beneficiarilor;

- (b) activele se investesc într-un mod care să asigure securitatea, calitatea, lichiditatea și profitabilitatea portofoliului în întregul său.

Activele deținute pentru acoperirea provizioanelor tehnice se investesc, de asemenea, într-un mod adecvat naturii și duratei pensiilor viitoare preconizate;

- (c) activele se investesc predominant pe piețele reglementate. Investițiile în active care nu sunt admise la tranzacționare pe piețele financiare reglementate trebuie în orice caz să fie menținute la niveluri prudente;
- (d) investițiile în instrumente derivate sunt permise în măsura în care contribuie la scăderea riscurilor investiției sau facilitează gestionarea eficientă a portofoliului. Acestea trebuie evaluate prudent, luând în considerare activul de bază, și incluse în evaluarea activelor instituției. De asemenea, instituția evită o expunere la riscuri excesive legate de o singură contrapartidă și de alte operațiuni derivate;
- (e) activele se diversifică în mod corespunzător astfel încât să se evite dependența excesivă de un anumit activ, emitent sau grup de întreprinderi și concentrări de riscuri pe ansamblul portofoliului.

Investițiile în active emise de același emitent sau de emitenți aparținând aceluiași grup nu trebuie să expună instituția unei concentrări excesive de riscuri;

- (f) investițiile în întreprinderea afiliată nu depășesc 5 % din întregul portofoliu, iar dacă întreprinderea afiliată aparține unui grup, investițiile în întreprinderi aparținând aceluiași grup ca și întreprinderea afiliată nu depășesc 10 % din portofoliu.

Dacă instituția operează în contul mai multor întreprinderi, investițiile în aceste întreprinderi afiliate trebuie făcute prudent, luând în considerare necesitatea unei diversificări adecvate.

Statele membre pot decide să nu aplice cerințele prevăzute la literale (e) și (f) pentru investițiile în titluri de stat.

(2) Statul membru de origine interzice instituției să facă împrumuturi sau să garanteze pentru terți. Cu toate acestea, statele membre pot autoriza instituțiile să facă unele împrumuturi din motive legate de lichiditate și numai cu titlu temporar.

(3) Statele membre nu solicită instituțiilor stabilite pe teritoriul lor să investească în anumite categorii de active.

(4) Fără a aduce atingere articolului 12, statele membre nu supun deciziile de investiții ale unei instituții aflate pe teritoriul lor sau ale directorului de investiții al acesteia unei obligații de autorizare prealabilă sau de notificare sistematică.

(5) În conformitate cu dispozițiile alineatelor (1)-(4), statele membre pot emite norme mai detaliate pentru instituțiile aflate pe teritoriul lor, inclusiv norme cantitative, cu condiția ca acestea să fie justificate prudențial, pentru a reflecta întregul spectru de sisteme de pensii gestionate de aceste instituții.

În special, statele membre pot aplica dispozițiile în materie de investiții similare cu cele din Directiva 2002/83/CE.

Statele membre nu împiedică instituțiile:

- (a) să investească până la 70 % din activele care acoperă provizioanele tehnice sau din întregul portofoliu pentru sistemele în care membrii suportă riscurile investiționale în acțiuni, în titluri sau valori negociabile asimilate acțiunilor și în obligațiuni ale firmelor admise la tranzacționare pe piețele reglementate și să decidă asupra ponderii relative a acestor titluri în cadrul portofoliului lor de investiții. Dacă este justificat din punct de vedere prudențial, statele membre pot cu toate acestea să aplice o limită mai scăzută instituțiilor care furnizează pensii cu o rată a dobânzii garantată pe termen lung, care suportă riscul investiției și furnizează ele însele garanția;
- (b) să investească până la 30 % din activele care acoperă provizioanele tehnice în active denumite în alte valute decât cele în care sunt exprimate angajamentele lor;
- (c) să investească în piețele de capital de risc.

(6) Dispozițiile alineatului (5) nu aduc atingere dreptului statelor membre de a impune aplicarea față de instituțiile aflate pe teritoriul lor a unor norme mai stricte de plasament, inclusiv cu titlu individual, dacă aceasta se justifică din punct de vedere prudențial, în special cu privire la angajamentele contractate de instituție.

(7) În cazul activității transfrontaliere prevăzute la articolul 20, autoritățile competente din fiecare stat membru gazdă pot solicita ca regulile prevăzute în al doilea paragraf să se aplice instituțiilor din statul membru de origine. În acest caz, aceste reguli se aplică numai acelei părți din activele instituției care corespunde activităților derulate în respectivul stat membru gazdă. În plus, acestea se aplică numai dacă aceleași reguli sau reguli mai stricte se aplică de asemenea instituțiilor aflate în statul membru gazdă.

Normele la care se face referire în primul paragraf sunt următoarele:

- (a) instituția investește cel mult 30 % din aceste active în acțiuni, alte titluri sau valori asimilate acțiunilor și titluri de creanțe care nu sunt admise la tranzacționare pe piețele reglementate sau instituția investește cel puțin 70 % din aceste active în acțiuni, alte titluri sau valori asimilate acțiunilor și titluri de creanțe care sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată;
- (b) instituția investește cel mult 5 % din aceste active în acțiuni, alte titluri sau valori asimilate acțiunilor, obligațiuni, titluri de creanță și alte instrumente ale pieței monetare sau pieței de capital emise de aceeași întreprindere și cel mult 10 % din aceste active în acțiuni, alte titluri sau valori asimilate acțiunilor, obligațiuni, titluri de creanță și alte instrumente ale pieței monetare sau pieței de capital emise de întreprinderi aparținând unui singur grup;

(c) instituția investește cel mult 30 % din aceste active în active denumite în alte valute decât cele în care sunt exprimate angajamentele.

Pentru a se conforma acestor cerințe, statul membru de origine poate solicita restricționarea activelor.

Articolul 19

Gestionarea și conservarea

(1) Statele membre nu restrâng libertatea instituțiilor de a desemna, pentru gestionarea portofoliilor lor de investiții, gestionari de investiții stabiliți în alt stat membru și autorizați corespunzător pentru această activitate, în conformitate cu directivele 85/611/CEE, 93/22/CEE, 2000/12/CE și 2002/83/CEE și cu cele la care se face referire la articolul 2 alineatul (1) din prezenta directivă.

(2) Statele membre nu restrâng libertatea instituțiilor de a desemna, pentru conservarea activelor lor, depozitari stabiliți în alt stat membru și autorizați corespunzător pentru această activitate, în conformitate cu Directiva 93/22/CEE sau cu Directiva 2000/12/CE, sau acceptați ca depozitari în înțelesul Directivei 85/611/CEE.

Dispozițiile prezentului paragraf nu împiedică statul membru de origine să impună obligativitatea desemnării unui depozitar sau custode.

(3) Fiecare stat membru ia măsurile necesare care să-i permită, în baza dreptului său național, să interzică, în conformitate cu articolul 14, la cererea statului membru de origine al instituției, ca un depozitar sau custode aflat pe teritoriul său să dispună liber de active.

Articolul 20

Activități transfrontaliere

(1) Fără a aduce atingere dreptului social și dreptului muncii la nivel național privind organizarea sistemelor de pensii, inclusiv afilierea obligatorie și dispozițiile rezultând din contractele colective de muncă, statele membre permit întreprinderilor stabilite pe teritoriul lor să recurgă la serviciile instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale autorizate în alte state membre. Ele permit, de asemenea, instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale autorizate să funcționeze pe teritoriul lor să accepte afilierea la sistem din partea unor întreprinderi cu sediul în teritoriile altor state membre.

(2) O instituție care dorește să-și ofere serviciile unei întreprinderi afiliate aflate pe teritoriul altui stat membru este supusă autorizării prealabile de către autoritățile competente din statul său membru de origine, în conformitate cu dispozițiile articolului 9 alineatul (5). Instituția notifică intenția de a-și furniza serviciile unei întreprinderi afiliate stabilite pe teritoriul altui stat membru autorităților competente din statul membru de origine unde este autorizată să funcționeze.

(3) Statele membre solicită instituțiilor aflate pe teritoriul lor și care intenționează să-și furnizeze serviciile unei întreprinderi

aflate pe teritoriul altui stat membru să furnizeze în notificarea prevăzută la alineatul (2) următoarele informații:

(a) statul sau statele membre gazdă;

(b) numele întreprinderii afiliate;

(c) principalele caracteristici ale sistemului de pensii gestionat pentru întreprinderea afiliată.

(4) Dacă autoritatea competentă din statul membru de origine este notificată conform alineatului (2) și dacă nu are motive să considere că structura administrativă sau situația financiară a instituției sau reputația și calificările profesionale sau experiența persoanelor care conduc instituția sunt incompatibile cu operațiunile propuse în statul membru gazdă, comunică, în termen de trei luni de la primirea tuturor informațiilor prevăzute la alineatul (3), acele informații autorităților competente din statul membru gazdă și informează instituția cu privire la aceasta.

(5) Înainte ca instituția să înceapă să gestioneze un sistem de pensii pentru o întreprindere afiliată din alt stat membru, autoritățile competente din statul membru gazdă informează în termen de două luni de la primirea tuturor informațiilor prevăzute la alineatul (3) autoritățile competente din statul membru de origine, dacă este cazul, asupra cerințelor dreptului social și ale dreptului muncii relevante pentru domeniul pensiilor ocupaționale care reglementează sistemul de pensii ocupaționale gestionat în contul unei întreprinderi din statul membru gazdă, precum și asupra oricăror altor norme care trebuie aplicate în conformitate cu articolul 18 alineatul (7) și cu alineatul (7) din prezentul articol. Autoritățile competente din statul membru de origine comunică aceste informații instituției.

(6) La primirea notificării prevăzute la alineatul (5), sau dacă nu primește nici o notificare din partea autorităților competente ale statului membru de origine la expirarea perioadei prevăzute la alineatul (5), instituția poate începe gestionarea sistemului de pensii în contul unei întreprinderi din statul membru gazdă în conformitate cu cerințele dreptului social și ale dreptului muncii din statul membru gazdă, relevante pentru domeniul pensiilor ocupaționale, precum și cu oricare alte reglementări care trebuie aplicate în conformitate cu articolul 18 alineatul (7) și cu alineatul (7) din prezentul articol.

(7) În special, o instituție care operează în contul unei întreprinderi din alt stat membru este, de asemenea, supusă, în ceea ce privește membrii afiliați corespunzători, tuturor cerințelor de furnizare de informații impuse de autoritățile competente din statul membru gazdă instituțiilor aflate în acel stat membru, în conformitate cu articolul 11.

(8) Autoritățile competente din statul membru gazdă informează autoritățile competente din statul membru de origine asupra oricăror schimbări semnificative survenite în cerințele legislației sociale și a muncii a statului membru gazdă relevante pentru domeniul sistemelor de pensii ocupaționale care pot afecta caracteristicile sistemului de pensii în ceea ce privește gestionarea sistemului de pensii operat în contul unei întreprinderi din statul membru gazdă și în orice alte reglementări care trebuie aplicate în conformitate cu articolul 18 alineatul (7) și cu alineatul (7) din prezentul articol.

(9) Autoritățile competente din statul membru gazdă vor supraveghea instituția în permanență în ceea ce privește conformarea activităților sale cu cerințele statului membru gazdă enunțate în dreptul social și în dreptul muncii la nivel național, relevante pentru domeniul sistemelor de pensii ocupaționale prevăzute la alineatul (5) și în ceea ce privește cerințele de furnizare de informații prevăzute la alineatul (7). Dacă supravegherea va releva neregularități, autoritățile competente din statul membru gazdă informează fără întârziere autoritățile competente din statul membru de origine. Autoritățile competente din statul membru de origine, în coordonare cu autoritățile competente din statul membru gazdă, adoptă măsurile necesare pentru a determina instituția să înceteze încălcarea normelor din dreptul social și din dreptul muncii.

(10) Dacă, în ciuda măsurilor luate de autoritățile competente din statul membru de origine, sau deoarece asemenea măsuri nu au fost adoptate în statul membru de origine, instituția continuă să încalce dispozițiile aplicabile din cerințele dreptului social și ale dreptului muncii din statul membru gazdă, relevante pentru domeniul sistemelor de pensii ocupaționale, autoritățile competente din statul membru gazdă pot, după ce informează autoritățile competente din statul membru de origine, să ia măsurile necesare pentru a preveni sau penaliza comiterea de alte neregularități, inclusiv, dacă este strict necesar, prin interzicerea impusă instituției de a furniza servicii în contul întreprinderii afiliate din statul membru gazdă.

Articolul 21

Cooperarea între statele membre și Comisie

(1) Statele membre asigură, într-un mod corespunzător, aplicarea uniformă a prezentei directive prin schimburi periodice de informații și experiență pentru a dezvolta cele mai bune practici în acest domeniu și o cooperare mai strânsă, prin aceasta prevenindu-se denaturări ale concurenței și creându-se condițiile necesare pentru asigurarea bunei funcționări a afilierii transfrontaliere.

(2) Comisia și autoritățile competente din statele membre cooperează strâns pentru a facilita supravegherea operațiilor instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale.

(3) Fiecare stat membru informează Comisia asupra oricăror dificultăți majore pe care le creează aplicarea prezentei directive.

Comisia și autoritățile competente din statele membre interesate examinează aceste dificultăți în cel mai scurt termen pentru a găsi o soluție adecvată.

(4) La patru ani de la intrarea în vigoare a prezentei directive, Comisia elaborează un raport privind:

- (a) aplicarea articolului 18 și progresul realizat în adaptarea sistemelor de supraveghere naționale și
- (b) aplicarea celui de-al doilea paragraf al articolului 19 alineatul (2), în special situația existentă în statele membre privind folosirea depozitelor și, dacă este cazul, rolul pe care îl joacă acestea.

(5) Autoritățile competente din statul membru gazdă pot solicita autorităților competente din statul membru de origine să decidă asupra restricționării activelor și angajamentelor instituției, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3) și articolul 18 alineatul (7).

Articolul 22

Punerea în aplicare

(1) Statele membre adoptă și pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 23 septembrie 2005. Statele membre informează de îndată Comisia în acest sens.

Atunci când statele membre adoptă aceste dispoziții, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere în momentul publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

(3) Statele membre pot amâna până la 23 septembrie 2010 aplicarea dispozițiilor articolului 17 alineatele (1) și (2) instituțiilor stabilite pe teritoriul lor care la data prevăzută la alineatul (1) din prezentul articol nu dețin nivelul minim de fonduri proprii de reglementare necesare în conformitate cu articolul 17 alineatele (1) și (2). Cu toate acestea, instituțiile care doresc să gestioneze sisteme de pensii pe bază transfrontalieră, în sensul articolului 20, nu pot să o facă până când nu se conformează reglementărilor prezentei directive.

(4) Statele membre pot amâna până la 23 septembrie 2010 aplicarea dispozițiilor articolului 18 alineatul (1) litera (f) instituțiilor stabilite pe teritoriul lor. Cu toate acestea, instituțiile care doresc să gestioneze sisteme de pensii pe bază transfrontalieră, în sensul articolului 20, nu pot să o facă până când nu se conformează reglementărilor prezentei directive.

Articolul 23

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în ziua publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 24

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Luxemburg, 3 iunie 2003.

Pentru Parlamentul European

Președintele

P. COX

Pentru Consiliu

Președintele

N. CHRISTODOULAKIS